

Magyarország az I. világháború után
A trianoni békeszerződés gazdasági-társadalmi következményei:

Az I. világháború után a vesztesek közé tartozó Magyarországgal 1920. június 4-én aláíratott békeszerződés. A Horthy-korszakot (1920.1944) meghatározó esemény.

Előzménye:

- Az Osztrák-Magyar Monarchia az első világháború előtti Európa egyik legnagyobb, bár nem túl fejlett országa volt, ahol a történelmi Magyarország önmagában véve is jelentős tényezőnek számított.
 - A Monarchia az első világháborús vereség következtében, a külső és belső érdekek együtthatásának eredményeképpen megingott, majd a nagyhatalmi érdekeknek megfelelően "kiiktatták" az európai hatalmak sorából.
 - Területét korábbi ígéreteknek megfelelően osztották fel és a korábbi egységes piac helyén önálló szuverén államok és azok önálló piacai jöttek létre.
 - Az I. világháborút lezáró Párizs-környéki békék tárgyalásaira a vesztes országokat nem hívták meg, csak a békediktátumot adták át, ehhez fűzhetek véleményt.
- Magyarország béke delegációt 1920 januárjában gróf Apponyi Albert vezette Magyarországtól olyan területek elcsatolását mondta ki a szerződés, amelyen egyértelműen kimutatható, hogy magyarok laknak többségben
- ⇒
ezért Apponyi a beszédében azt kérte, hogy ezeken a területeken tartsanak népszavazást. Ezzel eldönthette volna a lakosság, hogy melyik országhoz akar tartozni, de ehhez a „demokratikus” országok nem járultak hozzá. (önrendelkezés elvének megsértése)

A Kárpát-medence nemzetiségei:

Teleki Pál vörös térképe kimutatta:

Felvidéken, Kárpátalján (Ukrajna), és a határ mentén 90%-os magyar lakta települések vannak. A legnagyobb veszteségként a Székelyföldet könyvelhetjük el, amit 99%-ban a magyarság lakja.

A szomszédok területi követelései a békeszerződés jórészt teljesítette:

- *Románok:* Tiszáig akarták eltolni a határt
Végül Erdélyt, Székelyföldet, Partiumot és a Temes vidékét kapták meg, 5,2 millió lakossal, melyből 1,7 millió magyar volt (többségük a Székelyföldön és a nagyvárosokban lakott)
- *A szerbek:* a Balatonig mentek volna
a megalakuló Szerb-Horvát-Szlovén Királyság (későbbi Jugoszlávia): 21 ezer km²-t kapott
Bácska területét (Délvidéket és a Vajdaságot)
1,5 millió lakosból 460 ezer magyar (csaknem a 30%-a)
A Muraköz területét a mai Szlovéniához csatolták
Itt is jelentős számban voltak magyarok
- *a szlovákok:* az egész Északi-középhegységet elvették volna
Csehszlovákia: Felvidék és Kárpátalja (63 ezer km²)
3,5 millió lakossal, melyből 1 millió volt a magyar (a lakosság 30%-a)
- *Ausztria:* 4 ezer km²-t kapott, rendkívül kis magyar számmal
Valójában úgy sikerült területeket szereznie, hogy benyújtotta az igényét bizonyos területekre, arra való hivatkozással, hogy azokon a részekén az osztrákok laknak többségben
- *Lengyel és Olaszország:* kisebb területeket kapott még az országunkból

A békeszerződést a magyar kormány nevében

- Bernárd Ákos népjóléti miniszter
- és Drasche Lázár Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter írta alá

Magyarország területéből csupán 93 ezer km² maradt meg, 7,5 millió lakossal (18 millióból)

Tulajdonképpen az eredeti terület 32 %-át hagyták meg.

2-300 ezer ember menekült Magyarországra a Trianont követő időszakban. (gyorsan el is tudtak helyezkedni).

Következményei:

Az 1920-as trianoni békeszerződés következtében Magyarország területében, népességében és gazdaságában hatalmas károkat szenvedett

Ezek következtében Magyarország környezetében minden tekintetben a legkisebb, gazdaságilag, katonailag a leggyengébb, a nemzetközi megkötöttségek miatt a **legkiszolgáltatottabb** ország lett.

- Az új államterület természeti adottságai is alapvetően megváltoztak. Az egységes, a Kárpát-medencét szinte hiánytalanul kitöltő medenceállam helyén:

- medenceközponti ország jött létre,
- vízgazdálkodása, } a környező országoktól vált függővé
- árvízvédelme }

A korábbi természetes védelmi potenciál (Kárpátok hegyvonulata) helyett

- az új határok katonailag nyitottá váltak.
- Természeti kincseink jelentős része a környező országokba került.

- **Társadalmi szempontból:**

- a határváltozások rendkívül fájdalmas következménnyel jártak, a magyar nemzet kb. 34 %-a (3,5 millió fő) az utódállamokhoz és kisebbségi sorsba került.
- A településhálózat rendszerében a leglényegesebb változást Budapest súlyának radikális felértékelődése jelentette 1920-ra az ország népességének 12 %-a tömörült a fővárosban.
- Budapest szerepe növekedett, hiszen ez lett, az ország központja, így a közlekedés is Budapest központúvá vált. (hiszen Budapesten kívül, elvették a fejlett városainkat)
- Értelmiség száma megnövekedett, hiszen az elcsatolt országrészből főként ők menekültek vissza az anyaországba. Nekik lakásokat építettek így viszonylag gyorsan rendeződött a helyzetük.
- A városiasodás aránya visszaesett, hiszen a városaink nagy részét elvesztettük
- A nemzetiségek aránya megváltozott, egy nyelvű, és egy nemzetiségű orszaggá váltunk.

- **gazdasági szerkezete:**

- Magyarország külkereskedelemre utalt orszaggá vált energiahordozókból, nyersanyagokból behozatalra szorult.
- Ugyan a mezőgazdaság meghatározó maradt, de az ipar és a szolgáltatások gyorsan fejlődésnek indultak.
- A mezőgazdaság és az ipar megmaradt értékei aránytalanok voltak. Az új határokon belül maradt:

<i>A trianoni Magyarországon maradt</i>	
Területének:	32,7%-a
Lakosságának:	41,6%-a
Városi lakosság:	62,7%-a
Gyári munkásság:	57%-a
<i>Mezőgazdaság:</i>	
a szántóföld:	38,6 %-a
a szőlőterület:	62,5 %-a
az erdőterület:	12 %-ra csökkent

a szarvasmarha állomány:	30 %-ra
a juhállomány:	28 %-ra
<i>Az ipar tekintetében a változások még szélsőségesebbek voltak.</i>	
a széntermelés:	65 %-a
a vasérctermelés:	15 %-a
teljesen megszűnt nemesérc és sókitermelés	
Gyáripar:	55,9%-a
Faipar:	22,3%-a
Vasúthálózat:	42,4%-a
Vasúti teherkocsi állomány:	17%-a
Mozdonyaink:	31,3%-a

A megmaradt gazdasági struktúra aránytalanná vált, a fejlődés megtört és ezeket a tendenciákat erősítette a kölcsönös elzárkózási politika:

- Új vámhatárok,
 - vámtarifák és
 - gazdaságpolitikák
- } alakultak ki a korábbi egységes piac helyén.

Döntő változások következtek be a közlekedési hálózatban, elsősorban a vasúthálózatban:

- A nagy transzverzális vonalak a határ másik oldalára kerültek (jelentős részben a vasútvonalak birtoklása miatt húzták meg a magyar-román és a magyar-csehszlovák határokat)

A **revízió**, visszaállítás, felülvizsgálat gondolatában egységes volt az ország, melyben minden társadalmi réteg egyetértett, ezért a Horthy-korszakban a legfontosabb gondolattá vált, minden külpolitikai tevékenységet meghatározott.